

วันที่ 23 พฤศจิกายน 2558

วันที่ข่าวตีพิมพ์ : สามารถเผยแพร่ได้ทันที

หุ้นส่วนการค้าแปซิฟิก ยกเว้นระบบอนุญาตตลาดการยาสูบ

ศ.นพ.ประทีป วาทีสาธกกิจ เลขาธิการมูลนิธิณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ เปิดเผยเนื้อหาความตกลงหุ้นส่วนการค้าแปซิฟิก (ทีพีพี) ข้อตกลงการค้าเสรีขนาดใหญ่ที่สุดของโลก ที่ผลักดันโดยสหรัฐอเมริกา และเห็นชอบโดย 12 ชาติ เมื่อเร็ว ๆ นี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับสินค้ายาสูบ ภาคีประเทศที่ร่วมลงนาม สามารถที่จะเลือกให้มีการยกเว้น การใช้กลไกอนุญาตตลาดการระหว่างประเทศ ในกรณีพิพาทการลงทุนระหว่างบริษัทเอกชนกับรัฐบาลเกี่ยวกับสินค้ายาสูบ ซึ่งหมายความว่า กรณีพิพาททางการค้ายาสูบระหว่างประเทศ จะอาศัยกลไกระหว่างรัฐต่อรัฐผ่านองค์การการค้าโลก เท่านั้น ทั้งนี้ที่มาของข้อยกเว้นดังกล่าว เนื่องจาก มาเลเซีย และออสเตรเลียมีจุดยืน ไม่ให้ความตกลงหุ้นส่วนการค้าแปซิฟิก มีบทบัญญัติที่ให้สิทธิบริษัทบุหรี่ฟ้องนโยบายหรือกฎหมายของรัฐบาลที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจยาสูบ ผ่านกลไกอนุญาตตลาดการระหว่างประเทศ ทั้งนี้ บริษัทบุหรี่ได้ใช้กลไกนี้ในการยับยั้งกฎหมายควบคุมยาสูบ ที่ประเทศต่าง ๆ ปฏิบัติตามข้อผูกพันในฐานะภาคีสัญญาควบคุมยาสูบ ดังกรณีของบริษัทบุหรี่ข้ามชาติฟิลลิป มอริส ฟ้องประเทศอูรุกวัย กรณีจำกัดให้ขายบุหรี่ได้เพียงยี่ห้อละหนึ่งผลิตภัณฑ์ และฟ้องออสเตรเลีย กรณีกฎหมายของบุหรี่แบบเรียบที่ห้ามพิมพ์โลโก้ลดลายสีสันบนซองบุหรี่

ศ.นพ.ประทีป กล่าวว่า แม้รัฐบาลไทยไม่ได้เป็นภาคีหุ้นส่วนการค้าแปซิฟิก แต่รัฐบาลไทยจะต้องยืนหยัดจุดยืนนี้ในการเจรจาการค้าเสรี ทั้งระดับทวิและพหุภาคีกับประเทศต่าง ๆ รวมถึงการเจรจากับอียูเพราะแม้แต่สหรัฐอเมริกาซึ่งบริษัทบุหรี่ข้ามชาติมีอิทธิพลมากมาย สุดท้ายต้องยอมรับข้อคัดค้านของนานาประเทศ ที่กำหนดให้ยาสูบเป็นสินค้าไม่ปกติ และไม่สามารถใช้ระบบอนุญาตตลาดการที่เอกชนฟ้องรัฐได้ในการแก้ปัญหาข้อขัดแย้ง